



רשומות

# הצעות חוק

הכנסת

16 ביולי 2012

486

כ"ו בתמוז התשע"ב

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 7) (השגה וערר על דרישה לתשלום חיוב מוגדל).  
התשע"ב-2012.....260

## הצעת חוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 7) (השגה וערר על דרישה לתשלום חיוב מוגדל), התשע"ב-2012\*

1. תיקון סעיף 46ב בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן - הפקודה), בסעיף 46ב, במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) בסעיף 17 -

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "ללא כרטיס" יקראו "שהעביר במיתקן בהתאם להוראות סעיף 16(ב)";

(ב) בסעיף קטן (ד) -

(1) בפסקה (2), בסופה יקראו "או השגה על דרישה לתשלום לפי סעיף 46ב";

(2) אחרי פסקה (3) יקראו:

"(4) על אף האמור בפסקה (3), הוגשה השגה לפי סעיף 46ב, יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כאמור באותה פסקה מהמועד שבו נמסרה למשיג החלטה בהשגה, ואם הוגש ערר על ההחלטה בהשגה או ערער על ההחלטה בערר לפי אותו סעיף - מהמועד שבו ניתנה החלטת ועדת הערר או בית המשפט, לפי העניין."

### ד ב ר י ה ס ב ר

לפי סעיף 17 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן - הפקודה), אדם הנוסע ללא כרטיס, או שלא הציג או מסר את כרטיסו לפקיד רכבת שהוסמך לכך בידי מפעיל מסילות הברזל, יישא בתשלום דמי הנסיעה בתוספת פיצוי כספי בסכום שנקבע בתקנות (להלן - חיוב מוגדל). את החיוב המוגדל יש לשלם לפקיד הרכבת לאלתה, ואם לא שולם לאלתר - מוסר פקיד הרכבת לנוסע דרישה בכתב לתשלומו בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה (להלן - דרישה לתשלום). מסירת דרישה לתשלום מאפשרת נקיטת הליכי הוצאה לפועל נגד החייב, והוא רשאי להגיש התנגדות לכך ללשכת ההוצאה לפועל.

מאז תחילת ההפעלה המסחרית של מסילת הברזל המקומית בירושלים, שהיא היחידה מסוגה הפועלת היום בישראל, התקבלו אצל בעל ההיתר להפעלת מסילת הברזל האמורה תלויות רבות בשל הטלת חיוב מוגדל על נוסעים ברכבת המקומית, ובכלל זה בשל התנהלותם של פקידי הרכבת המקומית. בשל ריבוי התלונות, הקים בעל ההיתר מנגנון השגה שאינו מעוגן כיום בפקודה.

הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה לקבוע הסדרי השגה וערר על הטלת חיוב מוגדל במסילת ברזל מקומית, בדומה להסדרים לעניין ערר הקבועים בחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995, בחוק כבישי אגרה (מנהרות הכרמל), התשנ"ה-1995, ובחוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000.

בחוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 6), התשע"א-2011 (ס"ח התשע"א, עמ' 1176), נקבעו בין היתר הוראות לעניין מסילת ברזל שניתנים בה שירותי תחבורה ציבורית ונעה עליה רכבת מקומית (להלן - מסילת ברזל מקומית). לפי חוק זה, לשם תשלום דמי הנסיעה ברכבת מקומית הנוסע נדרש להעביר את הכרטיס שרכש, לפני תחילת הנסיעה או בתכוף לאחר תחילתה, במיתקן המיועד לתת תוקף לכרטיס. אי-העברת הכרטיס כנדרש עלולה להביא

לפי סעיף 17 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן - הפקודה), אדם הנוסע ללא כרטיס, או שלא הציג או מסר את כרטיסו לפקיד רכבת שהוסמך לכך בידי מפעיל מסילות הברזל, יישא בתשלום דמי הנסיעה בתוספת פיצוי כספי בסכום שנקבע בתקנות (להלן - חיוב מוגדל). את החיוב המוגדל יש לשלם לפקיד הרכבת לאלתה, ואם לא שולם לאלתר - מוסר פקיד הרכבת לנוסע דרישה בכתב לתשלומו בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה (להלן - דרישה לתשלום). מסירת דרישה לתשלום מאפשרת נקיטת הליכי הוצאה לפועל נגד החייב, והוא רשאי להגיש התנגדות לכך ללשכת ההוצאה לפועל.

\* הצעות חוק מס' פ/4185/18 ו-פ/4358/18, הועברו לוועדה ביום כ"ג בסיוון התשע"ב (13 ביוני 2012).  
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485; ס"ח התשע"א, עמ' 1176.

10. "השגה וערר על דרישה לתשלום חיוב מוגדל לעניין מסילת ברזל מקומית
- (א) חייב בתשלום בחיוב מוגדל החולק על דרישה לתשלום רשאי להגיש השגה על החיוב לבעל היתר ההפעלה בתוך 30 ימים מיום שקיבל את הדרישה לתשלום; השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע את הפרטים שעל חייב בתשלום לכלול בהשגה ואת סדרי הדיון בהשגה.
- (ב) החלטה בהשגה תהיה מנומקת ובכתב, ותצוין בה זכותו של המשיג להגיש ערר לפי סעיף קטן (ג), וכן התקופה להגשת הערר ואופן הגשתו.
- (ג) משיג החולק על ההחלטה בהשגה רשאי לערור על כך לפני ועדת ערר שמונתה לפי סעיף קטן (ד); בערר לפי סעיף זה יהיה בעל היתר ההפעלה המשיב.
- (ד) השר ושר האוצר ימנו ועדת ערר בת שלושה חברים, והם: מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, שימונה לפי הצעת שר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש, נציג משרד התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים ונציג ציבור.
- (ה) ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992,<sup>2</sup> יחולו על ערר ועל ועדת ערר לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים מפקודה זו, אולם החלטה סופית של ועדת הערר ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי אם ניתנה רשות לכך מאת בית המשפט המחוזי."

## ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 46 לפקודה מחיל את הוראות הפקודה על מסילת ברזל מקומית, בשינויים כמפורט באותו סעיף. בפסקה (2) של הסעיף האמור מפורטים השינויים בהוראות סעיף 17(א) לפקודה לעניין מסילת ברזל מקומית. מוצע להחליף את פסקה זו כך שנוסף על השינויים המנויים היום, יתווספו שינויים בהוראות סעיף 17(ד) לפקודה לעניין מסילת ברזל מקומית כמפורט להלן:

- בדרישה לתשלום יצוין כי נוסע זכאי להגיש השגה וערר על חיוב מוגדל, נוסף על זכותו להגיש התנגדות בשל נקיטת הליכי הוצאה לפועל;

- אם הנוסע הגיש השגה על הדרישה לתשלום, יתווספו הפרשי הצמדה וריבית בשל אי-תשלום החיוב המוגדל במועד רק מהמועד שבו נמסרה לו ההחלטה בהשגה, ואם הגיש ערר על ההשגה - מהמועד שבו ניתנה ההחלטה בערר או בערעור שהגיש לבית משפט מחוזי על ההחלטה בערר, לפי העניין.

לפי סעיף 46 המוצע, נוסע ברכבת מקומית שקיבל דרישה לתשלום יהיה רשאי להגיש, בתוך 30 ימים מיום קבלתה, השגה לבעל היתר ההפעלה הנוגע בדבר. מוצע להסמיך את שר התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים (להלן - השר) להתקין תקנות, בהסכמת שר המשפטים, שבהן ייקבעו הפרטים שעל מגיש ההשגה לכלול בה וסדרי הדיון בהשגה. יצוין כי הגשת השגות לפי החוק המוצע אינה מותנית בהתקנת התקנות האמורות.

ההחלטה בהשגה תהיה מנומקת ובכתב, והנוסע יהיה רשאי לערור עליה לוועדת הערר שאת חבריה ימנו השר ושר האוצר. מאחר שוועדת הערר תהיה גוף מעין שיפוטי ובראשה יעמוד משפטן הכשיר לשמש שופט בית משפט שלום, מוצע להחיל עליה את הוראות חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, בשינויים המחויבים, ולתקן בהתאמה את החוק האמור כמוצע בסעיף 3. ואולם, הערעור על החלטת ועדת הערר יהיה ערעור ברשות לבית המשפט המחוזי, ולא ערעור בזכות כפי שנקבע באותו חוק.

<sup>2</sup> ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

3. תיקון חוק בתי דין מינהליים  
 בחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992<sup>3</sup>, בתוספת, אחרי פרט 25 יבוא:  
 "26. ועדת ערר לפי סעיף 46ב לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972<sup>4</sup>."
4. (א) תחילתם של סעיף 46ב(2)(ב) לפקודה לעניין ועדת ערר ושל סעיף 46ב(ג) עד (ה) לפקודה, כנוסחם בסעיף 1 לחוק זה, שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה (להלן - המועד הקובע).  
 (ב) הוראות חוק זה יחולו על דרישה לתשלום שתימסר ביום פרסומו של חוק זה ואילך.  
 (ג) על אף האמור בסעיף 17(ד) לפקודה, כפי שהוחל לעניין מסילת ברזל מקומית לפי סעיף 46ב(2) לפקודה, חייב בתשלום שקיבל דרישה לתשלום בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד המועד הקובע, לא יחויב לשלם את החיוב המוגדל לפי הדרישה לתשלום אלא בתום 30 ימים מהמועד הקובע.

## ד ב ר י ה ס ב ר

- ההוראות המוצעות יחולו על אף הוראות סעיף 17(ד) (3) לפקודה, הקובעות כי אי-תשלום החיוב המוגדל בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה לתשלום מביא להוספת הפרשי הצמדה וריבית עד לתשלום החיוב המוגדל.
- הוראות החוק המוצע יחולו על דרישה לתשלום שתימסר ביום פרסומו ואילך. מאחר שכאמור בעל ההיתר להפעלת מסילת הברזל המקומית בירושלים מאפשר להגיש השגה על הטלת חיוב מוגדל גם ללא הסדרה בפקודה, ההוראות לעניין ההשגה ייכנסו לתוקפן ביום פרסומו של החוק המוצע.
- כדי להיערך להקמת ועדת הערר, מוצע לקבוע כי
- ההוראות הנוגעות לעניין זה ייכנסו לתוקפן בתום שלושה חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע; נוסע שיקבל דרישה לתשלום בתקופה שמיום פרסומו של החוק ועד אותו מועד, לא יחויב לשלם את החיוב המוגדל אלא בתום 30 ימים מהמועד האמור.

### עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-3.5 מיליון שקלים חדשים לשנה, והיא כוללת עלויות הכרוכות בהקמה ובהפעלה של ועדת הערר ועלויות משתנות שהערכתן תלויה במספר העררים שיוגשו לוועדה.

**יוזמים:** חברי הכנסת דוד רותם, רוברט אילטוב, אורי מקלב, משה גפני

<sup>3</sup> ס"ח התשנ"ב, עמ' 90; התשע"ב, עמ' 220.

<sup>4</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485.